

Grundigere utredning før konklusjonen trekkes

Regjeringen foreslår å flytte ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten til kommunene. Hva som er sannsynlige konsekvenser av en slik endring er imidlertid svært usikkert. Stortinget bør derfor be regjeringen utrede om tannhelseansvaret bør flyttes, og hvilke konsekvenser en eventuell flytting vil få.

Den norske tannhelsemodellen er en suksesshistorie.

Dagens organisering, med en offentlig tannhelsetjeneste i fylkeskommunal regi og en markedsbasert privat sektor, har bidratt til å utjevne de sosiale ulikhetene i tannhelse, ved at alle får et likeverdig tilbud uansett hvor i landet de bor.

- Norge har god tannlegedekning sammenlignet med andre land, og andelen som regelmessig oppsøker tannhelsetjenesten er i internasjonal sammenheng meget høy.
- Tannhelsetilstanden i befolkningen har blitt betydelig bedre tiår for tiår. En stadig høyere andel barn og unge er uten karies. De siste tallene viser at nesten 83 % av femåringene hadde tenner som ikke trengte behandling og som heller ikke var behandlet tidligere.
- I voksenbefolkningen har de aller fleste svært god tannhelse, og andelen tannløse blir mindre for hvert år.

Mange ubesvarte spørsmål – prematurt å vedta flytting

Den norske tannhelsemodellen har altså gitt svært gode resultater. Dersom vi skal gjøre endringer, må vi være sikre på at de fører til minst like god tannhelse som i dag – og aller helst enda bedre.

Tannlegeforeningen ser både fordeler og ulemper ved en overføring til kommunene. Det kan tenkes at en endring vil gjøre det lettere å samarbeide med den kommunale helsetjenesten. Kommunene har allerede på det øvrige helseområdet i stor grad ansvar for de samme gruppene som har krav på tannhelsetjenester. Kommunal forankring kan kanskje også gi tannhelsetjenesten en sterkere rolle i folkehelsearbeidet.

God tannhelse er avgjørende viktig for befolkningens totale helsetilstand. Problemer med tannhelsen kan medføre store plager i seg selv, men også påvirke den generelle helsen, både fysisk og psykisk.

Det er også snakk om betydelige budsjettposter. Fylkeskommunene brukte mer enn 3 mrd på tannhelsetjenester i 2013. Folketrygden utbetalte nesten 1,9 mrd kroner i stønad til tannbehandling samme år. Derfor er det skuffende at stortingsmeldingen behandler spørsmålet kort og overfladisk.

Tannlegeforeningen er urolig for at det gjenstår svært mange ubesvarte spørsmål – spørsmål som ikke er utredet, og som vi ikke kan se i det hele tatt er vurdert.

Noen eksempler:

- Skal alle kommuner, uansett størrelse, få dette ansvaret?
- Hva vil en overføring til kommunene bety for tannlegedekningen ute i distriktene?
- Hvordan sikrer vi en helhet i de regionale tilbudene når ansvaret deles mellom mange kommuner?
- Hvordan unngår vi en økning i administrasjon, byråkrati og samordningskostnader når ansvaret fordeles fra dagens 19 fylkesenheter til flere hundre kommuner?
- Hvordan vil en overføring påvirke struktur, rekruttering og tjenestekvalitet i ulike regioner?
- Hva blir de samlede konsekvensene dersom mange kommuner hver for seg velger å privatisere/konkurransetsette sine tannhelsetjenester?

- Hvilke kommuner skal få ansvaret for spesialisttannhelsetjenestene? Hvordan skal disse samordnes og ses i sammenheng på nasjonalt plan?
- Hvordan vil samarbeidet med utdanningsinstitusjonene påvirkes?
- Hva vil skje med de regionale odontologiske kompetansesentrene?

Konklusjon: Grundigere utredning før endelig konklusjon

Saken er i realiteten ikke utredet. Spørsmålene er mange, og konsekvensene er uklare. Tannlegeforeningen mener derfor det ikke er klokt å vedta en flytting av ansvaret for tannhelsetjenesten på det grunnlaget som Stortinget har nå.

Vi foreslår at Stortinget i stedet for å beslutte at man *skal* flytte oppgaven, og utrede *hvordan* det skal gjøres, heller vedtar at det skal utredes *om* tannhelseansvaret bør flyttes, og *hvilke konsekvenser* en eventuell flytting vil få.

Tannlegeforeningen mener det er interessant og relevant å diskutere endringer. Vi bidrar gjerne i et slikt utredningsarbeid.

Den norske tannlegeforening, Postboks 2073 Vika, 0125 Oslo, 22 54 74 00, post@tannlegeforeningen.no

Kontakter:

Camilla Hansen Steinum, president
22 54 74 24 / 99 69 71 20

camilla.hansen.steinum@tannlegeforeningen.no

Richard Næss, generalsekretær
22 54 74 02 / 41 45 84 07

richard.naess@tannlegeforeningen.no